

Til de politiske partiene i fylkestinget

Strømmen 24. april 2016

I forbindelse med arbeidet med kulturplan ønsker styret i ABUR å komme med noen innspill til arbeidet. Vi skulle ønske at en i dette arbeidet i større grad hadde koblet på de fagmiljøene som jobber opp mot frivillige organisasjoner i fylkeskommunen. Da tror vi at en hadde luket bort noen av de feil og manglene som uten viten og vilje har kommet med i planen.

Nytt delkapittel om frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner under kapittel 4

Frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner er så å si helt utelatt i administrasjonens utkast til kulturplan. Vi mener det bør inn et delkapittel om barne- og ungdomsarbeid gjennom frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Disse organisasjonene bidrar med mye mer enn å produsere forskjellige typer av aktiviteter. Disse organisasjonene, både på lokalt og regionalt plan, innehar kompetanse, og bidrar til at vi får innbyggere som opparbeider seg kunnskap innen demokrati, ledelse og personalbehandling og aktiviteter som ingen andre samfunnsaktører kan matche. Prosessen som barn og unge får ved være med på fra idé til ferdig produkt er minst like viktig som det endelige produktet. Hvis Akershus skal kunne hevde seg i konkurransen i forhold til næringsutvikling i fremtiden vil den kompetansen som unge Akershusboere opparbeider seg i frivillige lag og foreninger være viktig. Disse bidrar med mye en ikke kan lære på en skole, men må erfare i praksis. Dette er (ytrings)kultur!

Tydlig kobling mellom kulturplan og ny frivillighetsmelding

Samtidig med arbeidet med kulturplanen følger en nå opp fylkeskommunens frivillighetsmelding fra 2010 med et nytt dokument. Her må det sørges for at en får på plass en tydelig kobling i kulturplanen til det nye dokumentet som blir resultatet av denne prosessen.

Proessen for kulturplan

I prosessen forut, og i administrasjonens forslag til kulturmelding, føler vi at de frivillige organisasjoner som ikke passer inn i et av kunstbegrepene i kapittel 4 faller utenfor. Vi føler oss ikke reelt inkludert.

Riktignok fikk vi invitasjon til et dialogmøte ved navn «unge stemmer». Der ble det vist film fra Mediefabrikken, Tabanka Crew danset, og artister fra Tanken spilte. Videre skulle Claus Fibiger, daglig leder for Tanken, ha samtaler med unge kunstnere om hva som driver dem og motiverer dem til å drive med dans, film og musikk. Dette var sikkert et dialogmøte som kunne være bra for de som driver med disse kunstformene, men for medlemsorganisasjonene i ABUR var ikke dette noe som var veldig relevant. ABUR organiserer ikke unge kunstnere, og deltok derfor ikke på dette. Vi hadde følt at det hadde vært naturlig å hatt en dialog med de paraplyorganisasjonene fylkeskommunen har inngått partnerskapsavtaler med i denne prosessen.

Kapittel 3.2 Frivillige og amatører

Under dette kapittelet skal en ta for seg strategier og verktøy for implementering av kulturplanen. Dette kapittelet mener vi tar for seg lite om strategier. Det som står med *kursiv tekst* mener vi en bør beholde. Utover det bør en klippe bort en god del i dette kapittelet.

Frivillige aktører skal være strategiske samarbeidspartnere i utviklingen av kunst- og kulturlivet i fylket.

For Akershus fylkeskommune blir det viktig å skille mellom frivillig arbeid og organisasjoner som koordinerer frivillig arbeid.

For å bidra til økt innsikt i mekanismene knyttet til frivilligheten skal Akershus fylkeskommune bidra til økt kunnskapsproduksjon og kunnskapsdeling, også med tanke på frivillighet som ikke er knyttet til medlemskap.

For å utløse potensialet på kunst- og kulturfeltet må det i større grad stimuleres til nettverk og samarbeid på tvers av tradisjonelle sektorskiller og roller som profesjonell, amatør og frivillig. En kulturpolitikk for fremtiden vil bare kunne lykkes hvis det offentlige bidrar til å skape gode rammer for kulturell utfoldelse og tar den endrede frivilligheten som utgangspunkt for ny politikk på området.

Punkt som bør inn i 3.2 – Frivillige og amatører

ABUR og andre organisasjoner har inngått forpliktende partnerskapsavtaler med fylkeskommunen. For ABUR gjelder denne frem til og med 2018. Forutsigbarhet er viktig for frivilligheten, og vi mener at et strategisk punkt i denne planen bør være å videreføre samarbeid og partnerskapsavtalen med ABUR. Vi ønsker derfor at dette skal komme tydeligere frem. Dette er et organisatorisk virkemiddel jfr kulturloven § 4 og forutsigbarhet jfr § 5.

§ 4. Fylkeskommunens og kommunens oppgåver

Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.

§ 5. Felles oppgåver

Staten, fylkeskommunen og kommunen skal syta for

- a. at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,*
- b. å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,*
- c. at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.*

Andre betraktninger og refleksjoner

Kulturmeldingen tar opp og er opptatt av «den nye frivilligheten», men er lite opptatt av den andelen frivillige arbeid som gjennomføres i de tradisjonelle organisasjonene. I volum er denne desidert størst, og vil uansett være det i lang tid fremover.

Kapittel 1.4 skal ta for seg sentrale begreper. Dette kapittelet burde tatt for seg flere definisjoner. Kulturplanen bør ha **felles begrepsbruk** med frivillighetsmeldingen. Det blir vanskelig å vite hva en skal forholde seg til hvis fylkeskommunen bruker forskjellige innhold for samme begrep i forskjellige sammenhenger.

Offentlige dokumenter bør ha et lett språk slik at både unge og gamle forstår innholdet i det som står der. Det samme gjelder innvandrere med kort fartstid i landet. Meldingen tar opp dette med å være inkluderende, men bruker selv et noe «ullent» og **lite forståelig språk**. Det burde ikke være et krav å være akademiker for å kunne forstå et slikt dokument. Det bør derfor tas en skikkelig språkvask av kulturplanen. Et eksempel er 1.4.2.

Gjennom store deler av meldingen bruker en uttrykket «**kunst og kultur**». Hva mener en da? Er ikke kunst kultur? Hvis ja; hvorfor bruker en noe som betyr noe av det samme to ganger? Er det slik at det ene har mer verdi enn det andre? Her burde en etter vårt syn stryk «kunst og» gjennomgående i dokumentet. For de aktivitetene som ikke føler seg hjemme i kunstbegrepet så virker ikke dette så inkluderende. Etter vårt syn har frivillig arbeid i frivillig barne- og ungdomsorganisasjon like mye verdi som en konsert.

Hva er frivillig arbeid, og hva bruker frivillighetens «klær» for å slippe unna skatter, avgifter mm? Vi mener den delen av «den nye frivilligheten» hvor såkalt «frivillige» jobber gratis for kommersielle selskaper, for å oppnå rabatterte eller gratis goder som festivalpass, ikke er snakk om frivillighet i egentlig forstand, men i praksis mer en omgåelse av skatte- og avgiftsreglene. I de tilfellene hvor en forventer en gjenytelse er det reelt sett ingen frivillighet, men betalt arbeid. I de tilfellene hvor en ikke får noen økonomiske gjenytelser er det frivillig arbeid.

En burde også hatt med en **definisjon på frivillig organisasjon**. Her mener vi det er viktig å ha med seg demokratiperspektivet inn når en skal gjøre avgrensninger.

I saksdokumentet fra 1. mars fremgår det at en har noen satsningsområder, men **hvilke områder er det fylkeskommunen ønsker å nedprioritere?** Det ene henger sammen med det andre, og i en slik plan bør det komme klart frem hva det skal kuttes på.

Med vennlig hilsen

Hans Kristian Solberg,
Daglig leder